ANUL IV. — Nr. 954

EDIȚIA A DOUA

MARȚI, 24 SEPTEMBRIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

In Bucureștĭ la casa Administrațieĭ.
Din *Județe* și *Străinătate* prin mandate postale.
Un an în țară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13
Un numĕr în Străinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferestĭ, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCURESTĬ și JUDEȚE se primesc
NUMAĬ la ADMINISTRAȚIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ „
Inserțiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

București, 23 Septembre 1891.

Rădăcinile Monarchieĭ

Două-zecĭ și cincĭ de anĭ aŭ trecut deja, de când Carol I de Hohenzollern a pus piciorul pe pămîntul țĕreĭ românești. Strĕin a fost atuncĭ El de țară și țara de El; strĕinĭ sînt și astă-zĭ unul de altul.

In acest sfert de veac, un singur gând și dor 'I-a încălzit inima și L-a călăuzit: să strîngă avere multă, multă de tot; și a isbutit. Cine nu știe că Regele Carol, venit sărac, astă-zĭ posedă o avere imensă?

Incolo, nevoile și suferințele țĕreĭ, nu 'L-aŭ preocupat de loc; 'L-aŭ lăsat perfect indiferent; a lăsat pe politicianĭ să'șĭ facă mendrele, să-șĭ joace calul în voe, cu o condiție: să'L lase să strângă banĭ albĭ pentru zile negre.

In aceste condițiĭ, firește că nu putea să se lege dragoste și prietenie între El și țară. Intre jefuit și jefuitor nicĭ-odată nu poate să fie dragoste, cum nu poate să fie între uliŭ și porumbel.

Sunt câțĭ-va anĭ de atuncĭ. Eram la Breaza de sus, comună muntoasă din județul Prahova. Mĕ dusesem cu un comerciant, ce vrea să cumpere niște putinĭ de brad, marfă ce produc locuitoriĭ acesteĭ comune de munte.

— N'avem, Domnule, respunde comerciantuluĭ, un bĕtrîn cu barba sură.

— Nu'mĭ trebue multe; n'are nimenĭ?

— Nu găseștĭ o putină în tot satul; abia aĭ să găseștĭ câte-va donițĭ.

— Cum se poate? Altă-dată pe vremea asta aveațĭ marfă multă.

— Așa-ĭ, dar s'aŭ schimbat vremurile. De când a venit *riga* ne-a oprit pădurile; ci-că sunt ale luĭ și noĭ murim de foame, nu maĭ avem cu ce să ne hărănim.

— Cine e riga ăla?

— *Știŭ și eŭ? Ci-că unu maĭ mare.*

Iată sentimentul poporuluĭ.

Și să nu se spue că e o anecdotă născocită. Nu! Cutreerațĭ țara de la un capĕt la altul, întrebațĭ și cercetațĭ bine masa poporuluĭ și vĕ vețĭ convinge că imensa majoritate nu 'I știe nicĭ de nume; iar puținiĭ care 'L știŭ, numaĭ în nume de bine nu pot să 'L aibă. Și cum 'L-ar avea în nume de bine, când dupe spetele acesteĭ mase muncitoare sunt strînse bogățiile grămădite în palate și pe la băncile streine? Cum să 'L aibă poporul în nume de bine, când a vĕzut cum capul încoronat a pus mâna pe cele maĭ frumoase 'moșiĭ din trupul țăreĭ; în vreme ce luĭ, sărac, proletar și muritor de foame, cu o sgîrcenie fără de marginĭ i se cîntărește peticul de pămînt, care nu i se dă gratis ca Regeluĭ, ci i se vinde cu preț foarte mare?

Dar dacă n'are dragostea maseĭ, poate că are pe a pătureĭ de la suprafață, pe a politicianilor cu care 'șĭ face treburile, pe a tineretuluĭ cult și inteligent ce se ridică?

Nu! nu o are nicĭ pe a acestora.

Politicianiĭ 'L-aŭ adus în țară ca pe un rĕŭ necesar, ca pe o gogoriță care să stîmpere vrajba dintre eĭ; atît și nimic maĭ mult. Eĭ îl tolerează, cu condiție să le dea pace să învîrtească politica internă cum le va plăcea. Când nu le face pe plac, acești prefăcuțĭ dinasticĭ amenință și insultă idolul la care se închină și pe care 'l lingușesc, câtă vreme le face pe voe. Voițĭ dovezĭ? Nu vĕ voiŭ obosi înșirându-vĕ pe toate; voiŭ aduce aminte numaĭ de două. Voiŭ aduce aminte numaĭ de ducerea Regeluĭ la Iașĭ, când a fost fluerat de partidul conservator, pentru că nu voia să 'I dea pe mână frânele guvernuluĭ. Acuma în urmă, cu ocazia tărăboiuluĭ provocat de incidentul Ferdinand-Văcărescu, cine nu 'șĭ aduce aminte de o gazetă ce asemăna pe Regina cu curtezana Pompadour și altele de soiul eĭ? Maĭ mult încă, cine nu 'șĭ aduce aminte că toțĭ politicianiĭ aŭ pus Regeluĭ și Moștenitoruluĭ somațiunea:

— Orĭ Tronul orĭ Domnișoara Văcărescu? Amîndouĕ nu se poate!

Și Moștenitorul a părăsit Domnișoara cu speranță de a 'șĭ păstra Tronul.

Unde este aci dragostea și respectul dinastieĭ? Unde sunt rădăcinile eĭ adîncĭ?

S'ar fi petrecut oare una ca asta într'o țară în care monarhia ereditară ar fi prins rădăcinĭ adâncĭ? Nu; acolo politicianiĭ n'ar fi îndrăznit să țină un asemenea limbagiu.

Dacă așa gândesc bĕtrâniĭ, dacă aceĭ ce aŭ adus în țară pe Carol I țin așa de puțin la El; ce să maĭ zicem de tineretul cult ce se hrănește din știința veaculuĭ, din ideile democrațieĭ moderne, care privește monarhia ca o pacoste pe oamenĭ?

Aceștia nicĭ nu vor să auză de Carol I și de dinastia Luĭ.

Purtarea studențimeĭ universitare cu ocazia luĭ 10 Maĭ și la banchetul dat cu ocazia congresuluĭ de la Giurgiu sunt dovezile cele maĭ temeinice.

La 10 Maĭ studențiĭ universitarĭ aŭ refuzat să defileze pe dinaintea Regeluĭ, cu toate că Acesta cercase să'ĭ îmbuneze dăruindu-le *Fundațiunea universitară.*

Purtarea lor cu această ocaziune e vrednică de laudă; ea dovedește nu numaĭ anti-monarhismul lor, dar maĭ dovedește că tot maĭ sunt în această țară conștiințe curate.

La Giurgiu eram între eĭ. Unul din organizatoriĭ banchetuluĭ colindă din student în student și le spune că muzica are să cânte *imnul național*, să se scoale în picioare și să'l asculte cu pălăria în mână.

Tineretul entusiast primește bucuros; dar care nu 'ĭ fu mirarea când auzi *Imnul regal?* Pentru el nu acesta era imnul național, ci *Deșteaptă-te Române!* Luĭ nicĭ nu'ĭ trecea prin gând că imnul Regeluĭ poate să fie imnul național. Și muzica nicĭ n'apucă să sfîrșească bine, când un strigăt puternic, eșit din sute de piepturĭ, răsună în aer:

— Deșteaptă-te Române! Deșteaptă-te Române!

Și muzica a trebuit să'l execute de douĕ orĭ în aplauzele entusiaste ale tineretuluĭ și în ciuda politicianilor dinasticĭ.

Iată sentimentele întregeĭ națiunĭ față cu dinastia.

Ea nu numaĭ că nu a prins rădăcinĭ în țară, dar stă pe o pătură de nisip gata a se prăbuși la cea d'întîĭ suflare de vînt.

Și această suflare de vînt nu va întârzia!

F.

TELEGRAME

BELGRAD, 22 Septembrie. — *Dnewnik-List*, organ al radicalilor, zice, cu ocazia conflictuluĭ care s'a ivit între guvern și sinod, că biserica sêrbească nu este autocefală de cât cu numele. El adaogă că Rusia ar risca să piarză toată simpatia în Serbia, dacă ar voi să se amestece în afacerile bisericeĭ sêrbeștĭ.

SOFIA, 22 Septembrie. — Prințul a plecat în timpul diminețeĭ la mănăstirea Rillo, unde va petrece câte-va zile.

BUENOS-AYRES, 22 Septembrie. — Proiectele financiare ale guvernuluĭ, votate de curînd de parlament, sunt foarte criticate și în general rĕŭ primite.

STUTTGARD, 22 Septembrie. — Starea Regeluĭ este puțin satisfăcătoare.

AMSTERDAM, 22 Septembrie. — Prințul de Neapole a plecat la Haga.

ROMA, 22 Septembrie. — Aseară a fost o întrunire a delegaților asociațiunilor și a veteranilor sub preșidenția luĭ Benotti Garibaldi.

După o vie discuțiune ea a aprobat o ordine de zi, care recomandă populațieĭ liniște și care declară contrariĭ dreptuluĭ național, articolul întâĭ al Constituțieĭ, care recunoaște religia catolică ca religie a Statuluĭ și legea garanțiilor. Ea a însărcinat preșidenția să obție desființarea lor prin toate mijloacele posibile.

D. GLADSTONE

NEW-CASTLE, 22 Septembre. — D-nu Gladstone, primind diploma de cetățean, a mulțumit și a zis că Englitera trebue să rămâe în tot-d'auna liber-schimbistă cu toată politica protecționistă a Americeĭ și Europeĭ.

La întrunirea de la Teatru, D. Gladstone a declarat că chestiunea Egiptuluĭ este o causă de slăbiciune și o sorginte de greutățĭ pentru țară; el s'ar bucura dacă Lord Salisbury ar ajunge să o reguleze, dar se teme ca acesta să nu fie silit să transmită această problemă succesorilor sĕĭ.

Uniunea națională a asociațiunilor liberale a refuzat de a pune în programul sĕŭ chestiunea zileĭ de lucru de 8 ceasurĭ.

INMORMANTAREA LUI BOULANGER

BRUXELLES, 21 Septembre. — O mulțime enormă se strânsese înaintea oteluluĭ generaluluĭ Boulanger în momentul ridicăriĭ corpuluĭ. D-niĭ Rochefort, Déroulède, Laur, Millevoye și alțĭ șefĭ bulangiștĭ eraŭ de față.

Pe stradele pe unde a trecut cortegiul era multă lume.

Poliția vrênd să pue ordine în mulțimea dinaintea oteluluĭ a fost împinsă înapoĭ; jandarmeria a trebuit să intervie și a făcut maĭ multe arestărĭ.

Nu s'a rostit nicĭ un discurs nicĭ la otel nicĭ la cimitir. In momentul când cosciugul a fost coborât în groapă, D. Déroulède a luat un steag, l'a îmbrățișat, apoĭ la aruncat pe cosciug strigând: „Adio prietine“!

La eșirea din cimitir, mulțimea a huiduit pe D. Rochefort.

BRUXELLES, 22 Septembre. — Amiciĭ luĭ Boulanger aŭ decis ierĭ textul uneĭ declarațiunĭ, care zice că în interesul Franceĭ eĭ vor să continue opera luĭ Boulanger.

Ciocnirile dintre poliție și mulțime s'aŭ reînoit; câte-va persoane aŭ fost rănite. Manifestația ostilă în contra D-luĭ de Rochefort a provocat o contra—manifestație în favoarea sa.

„Adevĕrul“ la Iași

Iașĭ, 21 Septembrie 1891

Domnule Director,

In corespondența mea trecută vĕ făcusem cunoscut că unirea dintre *frațiĭ* liberaliĭ de la Iașĭ se poate considera ca desfăcută.

In adevĕr, greva naționalilor-liberalĭ din sînul Ligeĭ-Langa, a avut de rezultat o răcire a liberalilor disidențĭ. Se știe că aceștia aŭ fost tot-d'a-una, de când există ca grup, *lateralĭ* în politica lor. Membriĭ aĭ familieĭ liberale, totușĭ eĭ aŭ o adevĕrată slăbiciune pentru conservatorĭ, — și maĭ ales când aceștia din urmă sunt la cârmă, dragostea celor dîntâĭ pentru dînșiĭ nu maĭ cunoaște marginĭ. N'aș face prinsoare că această dragoste ar fi tot atâta de intensă și în cazul când liberaliĭ, întâmplător, ar veni la putere. Din contră, sunt dispus să cred că, dată fiind o asemenea eventualitate, lateraliĭ și-ar aduce aminte din noŭ că sunt membri aĭ familieĭ liberale și, poate — cine știe — ar începe a simți o irezistibilă aversiune pentru „neagra reacțiune!......“

Dar în fine. Destul atâta că liberaliĭ disidențĭ sunt hotărâțĭ să sacrifice totul pentru ca să nu rupă bunele raporturĭ în care se găsesc cu conservatoriĭ, — și aŭ început chiar seria acestor sacrificiĭ, șirul acestor protestațiunĭ de fidelitate, prin ruperea relațiunilor cu frațiĭ lor liberalĭ-naționalĭ.

Cel d'întâĭ semn prin care reaua căsnicie din familia liberală de la Iașĭ s'a manifestat este încetarea *Uniuneĭ Liberale*, căcĭ *Uniunea Liberală* a încetat pentru fericirea publiculuĭ — fericire atât de mare, în cât nu se poate compara de cât doar cu desolarea tipografuluĭ, căruia cele două grupurĭ liberale unite îĭ datoresc suma rotundă de 800 de leĭ de pe tipărirea decedateĭ.

D. Mârzescu vede de altmintrelea cu durere cum zi cu zi terenul îĭ fuge de sub picioare și cum panglicăriile cu care a mistificat publicul până acum încep a nu maĭ avea trecere. D-sale îĭ vine lesne să rupă alianța cu frațiĭ naționalĭ-liberalĭ; această alianță nu avea la bazele eĭ nicĭ o idee comună, — și acum când se desface nimenĭ nu va fi trădător, nimenĭ nu va fi desertor. Totușĭ, viitorul nu poate să surîdă șefuluĭ lateralilor. El se teme că o debandadă se va produce în jurul sĕŭ, — și trecerea D-luĭ Tzony la naționaliĭ-liberalĭ e cel d'întâĭ și cel maĭ semnificativ indiciŭ al acesteĭ perspective ce-l așteaptă.

Dacă aceste sunt dispozițiile de spirit în care se găsește șeful lateralilor și ceĭ ce i-aŭ rĕmas credincioșĭ, cauza este în mare parte luminarea publiculuĭ prin propagandă dusă de democrațiĭ de diferite nuanțe. Atât socialiștiĭ cât și radicaliĭ, cât și în fine liberaliĭ sincerĭ, grupațĭ în jurul *Drapeluluĭ*, aŭ contribuit cu propaganda lor la ridicarea în public a niveluluĭ înțelegereĭ diferitelor chestiĭ politice — așa în cât astăzĭ gesturile teatralice ale D-luĭ Mârzescu și toată declamatoria luĭ rĕsuflată nu fac douĕ parale.

Și așa e. Cu cât lupta de ideĭ se lățește maĭ mult, cu cât gândirea înlocuește declamatoria seacă, cu cât convingerea adêncă ia maĭ mult locul unuĭ soiŭ de artă dramatico-politică, — în care șeful lateralilor din Iașĭ, cu faimoasele sale discursurĭ-gimnastică se specializase, ajunsese maestru, — cu atât maĭ mult boscariĭ politicĭ se daŭ maĭ afund, cu atât maĭ mult influența lor scade, cu atât maĭ mult eĭ se găsesc strîmtorațĭ, ambarasațĭ și nevoițĭ a se retrage în umbră.

Naționaliĭ-liberalĭ, — cel puțin parte din eĭ, — aŭ început a simți aceasta, dacă nu din convingere, cel puțin prin un fel de *instinct*, — și astă-zĭ, ca deșteptațĭ dintr'un somn lung și urît, revin rênd pe rênd, cu oare-care rușine, la vechia direcțiune pe care le-o imprimase cinstitul liberal D. *V. Gheorghian*, fostul președinte al Clubuluĭ național-liberal. Eĭ aŭ început deja a recunoaște necesitatea unuĭ program, — și parte din eĭ, zice-se, s'aŭ adresat chiar în acest sens comitetuluĭ central al partiduluĭ național-liberal din Bucureștĭ.

Se 'nțelege că această atitudine a liberalilor-naționalĭ, cu cât se accentuiază maĭ mult, cu atât maĭ mult îĭ îndepărtează de frațiĭ lor disidențĭ, carĭ cred că *programu-ĭ o minciună* (vorba e a D-luĭ Mârzescu), intru atâta *din minciunile lor și-aŭ făcut un program!...*

Aceasta e acum situația politică la Iașĭ. Liga-Langa s'a disolvat, unirea liberalilor, care n'a existat nicĭ odată ca un act îndeplinit după toate formele, s'a rupt, poate pentru tot-d'a-una.

Acum e vorba să se disolve consiliul comunal. Un consilier mĕ asigura că decretul de disolvare ar fi sosit deja și că prefectul îl poartă de treĭ zile în buzunar.

Să vedem.

Iassiensis.

Memoriul studenților românĭ de peste munțĭ

Nu putem să nu revenim asupra scrisoriĭ studenților maghiarĭ, publicată erĭ în coloanele ziaruluĭ nostru. Ea ni se pare importantă din maĭ multe puncte de vedere, fiind că esplică opiniunea societățiĭ maghiare asupra relațiunilor încordate care există între elementul maghiar și cel romănesc.

Tonul eĭ de un sarcasm copilăresc ne ar face să trecem ușor peste expresiunile brutale, atât de caracteristice acesteĭ rase mongole. Ne aducem însă aminte că, tot în coloanele ziaruluĭ nostru, prevesteam că Maghiariĭ vor considera pe studențiĭ românĭ din Transilvania și Ungaria, care scot un rĕspuns la memoriul studenților maghiarĭ, ca *trădătorĭ de patrie.*

Prevestirea noastră s'a realizat și faptul acesta singur este destul de a ne face să ne ocupăm cu importanța lucruluĭ.

Studențiĭ Românieĭ aŭ avut nimerita idee de a desvĕli Europeĭ culte sĕlbătăciile Maghiarilor, sĕvêrșite contra nenorocitelor naționalitățĭ de sub stăpânirea lor. Memoriul lor a avut rĕsunet mare în Europa și această împrejurare a făcut pe studențiĭ maghiarĭ de a scoate un rĕspuns la memoriul românesc. Acest rĕspuns a fost întêmpinat în toate părțile de critice acerbe. Ticăloșiile guvernuluĭ și societățiĭ maghiare nu puteaŭ fi acoperite cu meșteșugirea minciuneĭ și perfidieĭ. Ast-fel am înregistrat articole de ziare importante, care recunosc cu satisfacțiune că opiniunea publică nu se maĭ poate seduce prin asemenea arme. Evident, că Maghiariĭ aŭ recunoscut greșala de a fi vorbit într'o chestiune, unde tăcerea și căința eraŭ singurile condițiunĭ de tactică. Studențiĭ românĭ, într'o scrisoare a lor către ceĭ maghiarĭ îșĭ și exprimă regretele lor asupra lipseĭ de liberalism a studenților maghiarĭ. Eĭ care știŭ ce se petrece la dênșiĭ acasă, trebuia să proteste alăturĭ cu studențiĭ contra violențelor și opresiuneĭ, în loc ca să caute să acopere prin minciunĭ nelegiuirile maghiare.

Această scrisoare a studenților românĭ a provocat pe a celor maghiarĭ, publicată ierĭ.

E lucru de sine înțeles, că aceia carĭ și-aŭ luat însărcinarea cu desvĕlirea sĕlbătăciilor maghiare, eraŭ datorĭ să ducă lupta până la sfîrșit. Dacă însă cu replica la rĕspunsul maghiar s'aŭ însărcinat *studențiĭ românĭ de peste munțĭ* chiar, aceasta nu poate să fie de cât un mare succes al causeĭ noastre. In adevĕr, Maghiariĭ în frunte cu Moldovan Gergely aŭ tăgăduit studenților românĭ dreptul de a se amesteca în treburile lor interne. Putea să fie aceasta un argument și în fața strĕinătățiĭ, de și efectul luĭ nu s'a arĕtat în lumea apusană nicĭ chiar după vitejia luĭ Moldovan. De astă dată însă vorbesc aceĭa cărora nu li se poate tăgădui interesul treburilor lor. Ast-fel memoriul tinerimeĭ de peste munțĭ va fi o lovitură amară pentru Maghiarĭ. Până și mititeiĭ din Budapesta înțeleg aceasta.

De cât lucrul este ușor la Maghiarĭ. Tema lor este că aceia dintre Româniĭ de peste munțĭ, carĭ vor sĕvîrși acest fapt de a pune procesul dintre eĭ și dintre Maghiarĭ în fața lumeĭ culte, sunt *trădătorĭ de patrie. Ca trădătorĭ de patrie eĭ vor fi scoșĭ de sub scutul legiĭ. Procuroriĭ și societatea maghiară îșĭ vor face datoria și leacul cel maĭ nimerit pentru trădătorĭ sunt*

pușcăriile, ocnele și glonțul. Și cine știe dacă animata tinerime de peste munți nu va ajunge să dea martiri din sînul eĭ? Amenințarea cu împlinirea datorieĭ față cu trădătoriĭ de patrie din scrisoarea studenților maghiarĭ este ecoul societățeĭ maghiare furibunde. Ea cere victime și ceia ce nu puteaŭ face cu studențiĭ noștri — cu toate cererile de intervenire diplomatică ale luĭ *Pester Lloyd* și cu toate amenințările de împărțire a Regatuluĭ Românieĭ — eĭ se vor încerca să facă cu studențiĭ românĭ de peste munțĭ.

Ast-fel, stăm în fața unor evenimente grele în monarhia vecină. După cât știm noĭ, ele se prepară de mult și hotărîrea nestrămutată a tineretuluĭ român de peste munțĭ de a croi o eră nouă în lupta națiuneĭ noastre nu va remâne fără efect la Maghiarĭ. Eĭ, care aŭ ajuns cu șovinismul lor la apogeŭ, nu vor cruța armele lor de teroare și sĕlbătăciĭ atuncĭ când e vorba de a se apĕra în contra unor atacurĭ care nu pot fi distruse de cât prin teroare.

Noĭ însă privim cu îngrijire la aceia carĭ s'aŭ însărcinat să distrugă un popor perfid pe cale morală cel puțin și n'avem cuvinte destul de puternice pentru ca să stăruim pe lîngă confrațiĭ noștri de a urmări cu atențiune nenorocirile fraților noștri.

Replica studenților românĭ va fi o lovitură amară pentru Maghiarĭ, dar ea va forma fără îndoială începutul uneĭ epoce de atrocitățĭ ale societățiĭ maghiare, pe care nu le va putea împedica nicĭ teama de un resboiŭ cu Rusia.

Apelăm la toțĭ Româniĭ de inimă să urmărească lupta nenorociților noștri frațĭ și să nu slăbească cu ajutorul și cu entusiasmul lor atuncĭ, când în momentul suprem îl va cere de la noĭ tineretul, floarea societățeĭ fraților noștri de peste munțĭ.

L.

Turburărĭ în Roma

ROMA, 22 Septembre.—*Italie* anunță că ceĭ 3 pelerinĭ francezĭ arestațĭ pentru incidentul din Pantheon aŭ fost condușĭ la graniță sub escortă.

O telegramă a primaruluĭ din Roma face cunoscut Regeluĭ protestarea publică a populațieĭ romane contra incidentuluĭ din Pantheon. Regele a rĕspuns că este recunoscĕtor pentru această manifestație de afecțiune pentru dînsul. Cu această ocazie Roma a dat o nouĕ probă de alipirea sa uneĭ memoriĭ sacrate pentru patrie.

ROMA, 22 Septembre.—O manifestație impunĕtoare s'a făcut în timpul dimineței; 20 de asociațiunĭ precedate de muzică și urmate de o mulțime enormă care aclama pe Regele, s'aŭ dus la Pantheon și aŭ depus coroane de florĭ și laurĭ pe mormêntul luĭ Victor Emanuel.

In urma incidentelor din zilele din urmă șeful caravaneĭ de pelerinĭ a decis să întrerupă pelerinagiul și a dat un contra ordin pentru cele 7 trenurĭ, carĭ trebuiaŭ să sosească până la finele sĕptămâneĭ.

Demonstrațiĭ pentru a protesta în contra incidentuluĭ din Pantheon s'aŭ produs la Reggio, la Paltanissetta, la Turin, la Verona, la Cagliari, la Genua, la Arezzo și la Livurno.

Don Chisciotte anunță că 46 pelerinĭ ungurĭ aŭ protestat ierĭ contra insulteĭ comise de ceĭ treĭ pelerinĭ francezĭ la Pantheon.

Monumentul luĭ Garibaldi

NISSA, 22 Septembrie. — Inaugurarea monumentuluĭ luĭ Garibaldi s'a făcut azĭ. Generalul Canzio și numerošĭ deputațĭ italienĭ aŭ sosit ierĭ; s'aŭ dus în timpul seriĭ ca să facă vizită D-luĭ Rouvier la prefectură. Este o mare mulțime de streinĭ îngoraș. La inaugurare D. Malaussena, primar din Nissa și deputațiĭ Raliberti și Borriglione aŭ făcut un omagiu recunoscĕtor luĭ Garibaldi pentru ajutoarele aduse Franciei în zile nenorocite. Generalul Canzio a vorbit în numele familieĭ luĭ Garibaldi. El a zis că Garibaldi însușĭ constatase că niște inamicĭ comunĭ aŭ căutat să arunce bănuelĭ între Francia și Italia. Evocând numele de Roma, trebue să se rĕspingă aceste bănuelĭ ca odioase și contrariĭ marelor aspirațiunĭ și a mareĭ misiunĭ a Franciei în această lume. D. Rano, în numele întregeĭ prese republicane francese, respinge cu dispreț acusarea adusă Republiceĭ că se gândește să restabilească puterea temporală a Papeĭ. Presa independentă a celor două țărĭ trebue să împrăștie noriĭ adunațĭ din cele două părțĭ ale Alpilor prin regretabile exagerărĭ, să facă să înceteze neînțelegerile, să facă să înțeleagă că interesele Italieĭ și ale Franciei nu sunt contradictoriĭ.

D. Rouvier a luat apoĭ cuvêntul pentru a reaminti cariera extraordinară a luĭ Garibaldi, carieră ale căreĭ două puncte culminante sunt Italia unificată și Roma capitala.

Insușĭ Garibaldi nu ar fi dorit o apoteoză maĭ frumoasă de cât să vadă azĭ manifestațiile uneĭ democrațiĭ, care dispune de o puternică armată, desvoltându-se în ordine, libertate și pace și o republică ale căreĭ șanse de durată, înțelepciune și forță inspiră Europeĭ sentimente de stimă și cordialitate. Ministrul adaugă că inaugurarea monumentuluĭ luĭ Garibaldi apropie în aceeașĭ pornire de admirație și de recunoștință pe fiĭ celor două națiunĭ unite prin comunitatea raseĭ și nemuritoare și indispensabile bunurĭ. Aceste sentimente sunt împărtășite de Francia întreagă, care nu poate să uite ajutorul adus de Garibaldi țĕreĭ în nenorocire. Discursul D-luĭ Rouvier a fost primit cu aplause entusiaste și strigăte de: „Trăiască Republica! Trăiască Francia! Trăiască Italia!"

CONSILIU GENERAL DE INSTRUCȚIUNE

Ședința de Sâmbătă, 21 Sept. 1891.

Se citește sumarul ședințeĭ anterioare.

D. *Enescu* protestează pentru că propunerea D-sale făcută la art. 3 nu figurează în procesul verbal, cere ca amendamentul D-sale care restoarnă articolul 3 din proiect să figureze în sumarul ședințeĭ.

D. *Praja* respunde că amendamentul D-luĭ Enescu nu s'a citit, dar să fie sigur D-sa că se va publica în Monitorul oficial. Dacă nu s'a citit e pentru că încă nu s'a complectat pe curat procesul-verbal. Invită pe D. Enescu să intervină către ministru pentru a-ĭ pune la dispoziție un stenograf.

D. *Odobescu* cere ca să nu se maĭ peardă vremea cu discuțiunĭ zadarnice asupra procesuluĭ verbal, căcĭ de sigur în procesele verbale se vor pune opiniunile tuturor.

Se pune la vot procesul verbal și se aprobă.

Se citește art. 8.

D. *Musicescu* zice că ar fi bine să se prevadă și cazurile de forță majoră.

D. *Urechiă* opinează că ar fi maĭ bine să se prevadă o singură autoritate care să pronunțe pedeapsa cu amendă. D-sa crede că sunt prea multe autoritățĭ cu dreptul de a condemna și propune un amendament ca să condamne tot judecătorul de ocol.

Se pune la vot art. cu amendamentul D-luĭ Urechiă și se primește.

Se citește art. 9.

Se pune la vot și se admite.

Se citește art. 10 și se admite.

Se citește art. 11 și se votează cum e redactat de comisiune.

Se citește art. 12 și se votează cu aliniatul comisiuneĭ.

Se citește art. 13 și se pune la vot al. I. și se admite.

Se pune la vot alin. 2. a comisiuneĭ și se admite.

Se pune la vot alin. din urmă din proiect.

D. *Buțureanu* propune ca copiĭ care vor termina școala primară complimentară să fie scutițĭ de un an în armată. Propunerea sa nu se admite.

Se citește art. 14 și se admite.

Se citește art. 15 și se admite.

Se citește art. 16 și se admite.

Se citește art. 17.

D. *Bârsan* cere să se lase alin. 6, fiind de opiniune a se lăsa ca primele cunoștințĭ din acest aliniat să se învețe în școala primară.

Se pune la vot prop. D-luĭ Bârsan și se respinge. Articolul se primește ca în proiect.

Se citește art. 18.

D. *Bădărău* susține amendamentul comisiuneĭ, că dacă numĕrul copiilor va trece peste 30, să se maĭ numească o institutoare, căcĭ una singură nu va putea să dovedească, fiind nevoită a lucra maĭ mult individual și în neputință de a uza de metodul simultaneŭ, maĭ ales dacă se consideră etatea copiilor, care începe de la 3 anĭ.

D. *Buțureanu* este de aceiașĭ opiniune.

Se pune la vot alin. I din proiect și se admite.

Se pune la vot aliniatul propus de comisiune și se admite.

Se pune la vot alin. III și se primește.

Se pune la vot alin. ultim și se admite.

Se citește art. 19 și se primește.

Se citește art. 20. D. Praja propune un amendament *ca religiunea să fie obligatoare numaĭ pentru copiĭ ortodoxĭ.*

D. *Bădărău* susține propunerea D-luĭ Praja.

D. *Ministru* susține că D. Bădărău a interpretat rĕŭ acest articol. D-sa zice că acest articol prevede cunoștințele ce trebue să le posede absolventul cursuluĭ primar obligator; cine va preda aceste cunoștințĭ, aceasta se va regula prin o organizație a parte, totul este ca consiliul să se pronunțe, este saŭ nu nevoe ca un școlar de orĭ-ce confesiune să aibă cunoștințĭ religioase, fie ele orĭ care ar fi, saŭ nu e nevoe, și atuncĭ învĕțămîntul religios să fie scos din programă. D-sa zice că, când a redactat acest articol a voit ca învĕțămîntul religios să fie obligator pentru toțĭ în felul religiuneĭ fie-căruĭ școlar.

D. *Tacu* este contra amendamentuluĭ D-luĭ Praja.

D. *Buțureanu* este pentru amendamentul D-luĭ Praja.

D. *Halița* zice că religiunea are și ea un scop educativ și tinde a-ĭ forma caracterul moral și de aceia D-sa crede că învĕțămîntul religios trebue să fie obligator pentru orĭ-ce copil, aicĭ nu se regulamentează ce fel de învĕțămînt religios să se predea.

D. *Zaharia* vorbește contra amendamentuluĭ D-luĭ Praja.

D. *Bădărău* îșĭ susține din noŭ părerea sa în sensul amendamentuluĭ D-luĭ Praja.

Preotul Rugescu regretă că, când e vorba de religiune, se ridică discuțiunĭ așa de furtunoase, căcĭ religiunea nu are pretențiunea a face proselitism, ea se învață, dar nu răpește nicĭ cum libertatea conștiințeĭ; fie-care din noĭ am învĕțat principiile religioase, și fie-care credem cum voim. D-sa termină declarându-se contra amendamentuluĭ D-luĭ Praja.

D. *Cobălcescu* vorbește în contra amendamentuluĭ D-luĭ Praja.

Se pune la vot amendamentul și se respinge.

Se pune la vot articolul și se primește.

Se pune la vot art. 21 și se primește.

Se citește art. 22 și se primește.

Se citește art. 23.

D. *Bădărău* sprijinește amendamentul comisiuneĭ și spune că nu sunt motive didactice pentru a exclude pe femeie de la școalele mixte.

D. *Vițu* este de acord cu D. Bădărău că nu sunt considerațiunĭ de ordin pedagogic pentru a nu se admite femeĭ la școalele mixte, ci considerațiunĭ de ordine sociale. D-sa spune că a avut ocasiune, ca inspector, să se convingă că persoanele tinere corecte sunt expuse a muri de foame și dacă aŭ persistența trebue să părăsească comuna. Conchide susținênd articolul din proiect, înyinovățind starea noastră socială, pentru că D-sa s'a convins că învĕțătoarele sunt expuse la fel de fel de mizeriĭ.

D. *Tacu* susține că se vor găsi comunĭ în carĭ numĕrul fetelor va fi maĭ mare de cât al băeților și dacă vor fi 50 fete și numaĭ 30 băețĭ atuncĭ oare n'ar fi bine să fie o învĕțătoare? D-sa se declară pentru amendamentul D-luĭ Bădărău.

D. *Zaharia* vorbește pentru redacțiunea articoluluĭ din proect.

Se pune la vot închiderea discuțiuneĭ și se primește.

Se pune la vot amendamentul că *dacă numĕrul școlarilor nu trece peste 60, școala va avea un singur învĕțător saŭ învĕțătoare și se respinge.*

Se citește alin. II din amendamentul comisiuneĭ și se respinge.

Se citește art. 24.

D. *Tacu* cere ca la finele alin. I să se adauge *saŭ o femee măritată.*

Art. 25 se admite.

P. S. S. Episcopul Partenie propune a se adauge un articol noŭ, în care să se zică că *religia să se predea de preotul paroh.*

D. *Halița*, din punctul de vedere curat pedagic, susține că e inutilă prezența preotuluĭ în predarea religiuneĭ la școalele primare, fiind-că el e cu totul strein de principiile pedagogice și fiind-că s'a întocmit niște anume instrucțiunĭ pentru metodul de predare, instrucțiunĭ de care el este strein. Pe lângă acesta, cestiunile acestuĭ obiect sunt arătate în programul analitic și învĕțătorul care a învĕțat religiunea în școala normală este destul de competent a o preda.

Termină fiind contra amendamentuluĭ propus.

La ora 12 seara se închide ședința anunțându-se cea viitoare pe Lunĭ.

INFORMAȚIUNĬ

Citim în *V. Botoșanilor*:

Din Dorohoiŭ se comunică, că de pe înălțimile satelor Pilipăuțĭ și Oroftiana de la Prut, județul Dorohoiŭ, se poate observa în ultimul timp aglomerărĭ marĭ de trupe ruseștĭ. Regiunea de altmintrelea pustie, la o depărtare aproape de 3 kilometri de dincolo de malul Prutuluĭ, a devenit d'odată animată și în toate părțile mișue oștașĭ rușĭ și baracele de scândurĭ de dimensiunĭ colosale se înmulțesc în ast-fel de chip, că totul prezintă aspectul unuĭ mare oraș resărit ca din pămênt.

* * *

O firmă din cele maĭ marĭ și cunoscută în toată țara, și maĭ cu seamă în Iașĭ, unde 'șĭ are sediul, lansându-se în jocurĭ exagerate de bursă, a pierdut sume însemnate de banĭ la bursa din Berlin, astfel că în cele din urmă a refuzat să facă față angajamentelor, ceia ce echivalează c'o încetare de plățĭ.

Cazul este foarte mult comentat la noĭ; ne vom procura informațiunĭ precise și categorice în această privință și numaĭ atuncĭ le vom comunica în detaliŭ cititorilor noștri.

—*—

D. Colonel Zăgănescu ne trimite următoarea scrisoare, pe care cu plăcere o inserăm:

D-luĭ Director al ziaruluĭ **Adevĕrul**

Cu ocazia aniversăreĭ a 43-a a zileĭ de 13 Septembre, D-voastră ațĭ reamintit fapta glorioasă a pompierilor din Bucureștĭ, și ațĭ bine-voit a pomeni și pe ofițeriĭ comandanțĭ aĭ braveĭ trupe.

Fiind-că eŭ am avut onoarea a fi comandantul șef al acestor pompierĭ și ca singurul ofițer în viață dintre ceĭ reamintițĭ, mĕ cred dator, D-le Director, a vĕ adresa călduroasele mele mulțumirĭ, pentru că n'ațĭ lăsat să se șteargă amintirea glorioșilor meĭ camarazĭ de arme.

Retras cu totul din viața publică, credeam că nimenĭ nu 'șĭ va maĭ aduce aminte că trăesc încă, și eram mâhnit că puterile mele nu mĕ iartă a imortaliza numele și bravura foștilor meĭ tovarășĭ.

Azĭ D-voastră m'ațĭ scos din uitare și, ce este maĭ mult, ațĭ adus memorieĭ vitejilor de la 13 Septembre 1848 prinosul recunoștințeĭ și al aducereĭ aminte a uneĭ posterităță vrednice.

Mĕ cred dator decĭ, în numele camarazilor meĭ, ofițerĭ și soldațĭ, a vĕ exprima adânca mea mulțumire pentru onoarea ce ne-ațĭ făcut.

Sunt fericit că, din sângele tovarășilor meĭ de la 13 Septembre 1848, a încolțit rodul cel maĭ bine făcĕtor;

„Libertatea preseĭ."

Trăiască decĭ presa, în vecĭ liberă, în vecĭ dreaptă!

Fostul Căpitan de la 13 Septembre 1848,
Colonel în retragere: P. G. Zăgănescu.

—*—

O foae guvernamentală bine informată spune că D. Gh. Măcescu a fost numit inspector la ministerul Domeniilor.

Dacă știrea se va adeveri, nu putem de cât să felicităm pe D. Ilariu Izvoranu de numirea fostuluĭ director al stațiuneĭ balneare Lacul-Sărat, care a dovedit în acea direcțiune mult tact și inteligență.

—*—

La tribunalul din Focșanĭ s'aŭ prins doĭ ajutorĭ de grefă și un copist, care scoteaŭ din dosare colile timbrate de câte două zecĭ și cincĭ leĭ și le vindeaŭ după ce le ștergeaŭ cu clor.

—*—

Catedra de limba elenă de la liceul din Focșanĭ *Unirea* nu are titular, nicĭ măcar suplinitor.

D. Director al liceuluĭ făcut-a cunoscut ministruluĭ? Și daca i-a făcut, ce face D. Poni? Cursurile aŭ început deja.

—*—

Drapelul din Iașĭ a intrat în anul al patrulea.

Cu această ocasiune confratele ieșan începe desvoltarea programuluĭ sĕŭ.

Noĭ îĭ urăm viață lungă și roditoare.

—*—

D. C. Crist-Cerchez, președintele comitetuluĭ permanent din Iașĭ, s'a întrecut cu firea.

D-sa a poruncit ca funcționariĭ comitetuluĭ permanent să vie la cancelarie dimineața la ceasurile opt și să lucreze până la un-sprezece jumĕtate când să se ducă la masă; dar la 12 să fie îndărăt și să se apuce de lucru până la cincĭ și jumĕtate seara. La această oră să se ducă să mănânce și să maĭ resufle un ceas jumĕtate și la 7 să fie iar la cancelarie unde să lucreze până la 11 noaptea.

12 ore jum. de muncă pe zi!

—*—

In comitetul spitaluluĭ israelit din Iașĭ s'a ivit un conflict între representanțiĭ populațiuneĭ evree și bancheriĭ evreĭ care vor să'șĭ impue voința în administrarea avereĭ spitaluluĭ.

—*—

La 12 Octombre se va judeca înaintea tribunaluluĭ din Iașĭ procesul creditululuĭ funciar urban de acolo.

—*—

După încetarea din viață a Ligeĭ-Langa a încetat și *Uniunea-Liberală.*

D-zeŭ s'o ierte!

—*—

Lunĭ 16 Septembre s'a băgat de seamă că, la biserica Sf. Vinerĭ (Herasca) de lângă hala vechiturilor din Capitală, lipsesc maĭ multe odoare de la icoana Sfinteĭ Paraschiva.

Intreg personalul bisericeĭ, epitropiĭ și comisarul secțieĭ 50 se adunară și începură cercetările. Nu s'a putut descoperi făptuitorul; însă prepusul fu aruncat pe paracliserul Ghiță Georgescu, care fu dus imediat la secție și *torturat* ca să spue de n'a furat el odoarele.

Se șoptește însă că preotul Grigore Economu n'ar fi strĕin de această disparițíe.

Nu știm ce face parchetul; l'am ruga să fie foarte scrupulos în cercetările sale, căcĭ nu rare orĭ se întâmplă ca nevinovatul s'o pață și vinovatul să n'aibă nicĭ un habar.

—*—

Comerciul de bucate a fost în cursul sĕptămâneĭ puțin animat în Brașov. Timpul fiind frumos, s'aŭ adus și în sĕptămîna aceasta prea multe bucate pe piețele orașelor și din astă causă cumpărătoriĭ aŭ fost cam reservațĭ, cumpărând numaĭ atâta, cât li-a fost neapărat de lipsă. Pe lângă toate astea *prețurile aŭ încetat de a maĭ da îndărăt* rĕmânênd aceleașĭ, ca și în sĕptămâna de maĭ 'nainte. Din împrejurarea aceasta se poate prevedea și cu maĭ multă siguranță, că îndată ce vor înceta a se aduce în piețe așa de multe bucate, prețurile se vor urca.

—*—

Sĕmĕnăturile de toamnă, în Ungaria, după raporturile oficiale din Budapesta, sunt în întreaga țară slabe din causa seceteĭ; în Ardeal pe lângă secetă maĭ sunt bântuite în mare mĕsură și de șoarecĭ, care mănâncă sĕmânța îndată ce se seamănă.

Rapița s'a semănat, dar maĭ bine ca jumĕtate e de tot slabă. Cucuruzul se culege; resultatele sunt îndestulătoare. Tutun încă a fost în cantitate suficientă.

—*—

D. Doctor Melchior Hârșu s'a logodit cu D-ra Rosalie A. Hornstein din Turnu-Măgurele.

Felicitările noastre.

—*—

Din Oradea-mare ni se scrie: Profesorul de la Iașĭ, T. Burada, Lunĭ seara în 28 l. c. a dat aicĭ un concert cu concursul D-relor Zigre la pian, al tinerilor românĭ cu cântece în cuartet și al tênĕruluĭ Șoimoșianu, carele a cântat Solo. Româniĭ din județul Bihorian s'aŭ adunat din toate părțile într'un numĕr neașteptat. După concert tinerimea a dansat, jocurile marĭ în câte 50 de părechĭ — toțĭ Românĭ, nicĭ-un strein. S'a ținut și toaste însuflețitoare. D. Burada a fost surprins și mulțumit de concursul publiculuĭ. Sub durata concertuluĭ s'a primit telegrame de felicitare, iar de la Beiușenĭ invitațiune pentru D. Burada, ca să meargă și la eĭ. Recomandăm D-luĭ Burada să cânte maĭ multe cântece româneștĭ, căcĭ publicul român așteaptă de acestea. Noĭ am dori să fim încântațĭ de melodiile muzicei românești a fraților de peste munțĭ.

ARMAND SILVESTRE

TRANDAFIRUL DIN HOEL

I

In vremea de demult trăia împĕratul prea bĕtrîn al uneĭ țĕrĭ care a pierit din hartă de multă vreme. Domnia luĭ fusese foarte furioasă, însă fiind-că vîrsta îl slăbise, statele vecine păreaŭ că voesc să 'șĭ împartă împĕrăția luĭ. Nu i-ar fi păsat de nimic dacă ar fi avut băețĭ. Insă de la rĕposata sa soție îĭ rĕmăsese numaĭ treĭ fete de o potrivă de frumoase, dar fie-care de o frumusețe deosebită.

Juditha, care părea o Romană prin regularitatea splendidă a trăsurilor fețiĭ pe care o încadra un pĕr negru greŭ;

Celia, care te făcea să te gîndeștĭ la Virginile Sfinte avênd capul nimbat cu aur strĕlucitor, dar mândră, falnică, naltă ca și sora sa, și bine făcută și ea ca să poarte o coroană.

Jehana, însfîrșit, poate maĭ fermecătoare, cu culorĭ nehotărâte în pĕr și în ochĭ—ochiĭ eraŭ în fața visuluĭ, ca să zicem așa—maĭ gingașe decât Juditha și decât Celia, însă de un desen frumos corporal, prea curat și cu liniĭ fără cusur.

Intocmaĭ ca un copac mare, fără frunze, murea bătrînul împĕrat avênd la picioare'ĭ aceste treĭ florĭ, doĭ crinĭ și o micșunică.

Intr'o dimineață rĕsunară fanfarele dinaintea palatuluĭ și podul fu lăsat în jos. Un herold venea să ceară mâna uneia din cele treĭ Domnițe pentru prințul Alaric, stĕpînul sĕŭ.

Era o alianță nesperată, fiind-că prințul Alaric era viteaz și avea și o armată foarte temută. Și el sigur cerea pe fata împĕratuluĭ acestuia bĕtrîn numaĭ ca să 'șĭ mărească în pace teritoriul și să ajungă cel maĭ puternic din partea loculuĭ. Alaric nu era numaĭ un prinț puternic, ci era și un tînĕr renumit pentru frumusețea luĭ, care mânuia tot așa de bine versul ca și spada, seducĕtor și pe care multe fete îl doreaŭ.

Juditha, Celia și Jehana țipară de bucurie când le spuse tatăl lor pentru ce venise heroldul. Insă tăcură și se puseră pe gîndurĭ. Era numaĭ un prinț Alaric și ele eraŭ treĭ.

O superstiție veche pretîndea că într'un loc exista o floare fermecată pe care nimenĭ n'o vĕzuse vreodată, dar a căruĭ virtuțĭ toată lumea le cunoștea. Omuluĭ care ar găsi-o și ar rupe-o i-ar veni îndată înțelepciunea și toate darurile cereștĭ. Lumea 'ĭ zicea: Trandafirul din Hoel. Impĕratul se sfătui cu duhovnicul sĕŭ și se gîndi că comoara aceasta ar fi cu deosebire prețioasă aceleia care trebuia să împĕrățească în urma luĭ, dupe ce se va mărita.

Impĕratul hotărî dar că dintre fetele luĭ numaĭ aceea va lua pe prinţul Alaric de bărbat, care va gasi floarea fermecată.

Impĕratul porunci să se cânte o leturghie pentru câte trele şi le binecuvîntă cu braţele întinse.

Jehana plângea când se despărţi de dînsul.

Fie-care luă pe un drum deosebit, dupĕ ce se 'nţeleseră că, la întoarcere, să se întîlnească în rĕspântia mesteacănilor care în pădurea neagră părea ca o lumină unică albă.

Juditha şi Celia eraŭ pline de încredere, iar Jehana mergea cu capul în jos, îngândurată.

Şi căte-şĭ trele, în ceasurĭ diferite, negreşit, avură aceiaşĭ vedenie.

De Juditha s'apropie un cioban tînĕr care, ruşinos, îngenuche înaintea frumuseţiĭ eĭ triumfătoare şi 'ĭ spuse vorbe de dragoste foarte dulcĭ. Iĭ spuse că i-ar da berbeciĭ luĭ ceĭ maĭ frumoşĭ şi florile cele maĭ frumoase numaĭ pentru un zîmbet.

Ea îl dispreţueşte, se uită cu coada ochiuluĭ la dênsul şi cu rĕutate, şi par'că cu părere de rĕŭ lasă să'ĭ pice din buze vorbele acestea:

— Te înşelĭ, dragul meŭ. Eŭ sunt fata unuĭ împĕrat şi am să mĕ mărit cu un prinţ. Vezĭ bine că nu sunt făcută pentru un cioban ca tine.

Când veni rîndul Celiĭ ca să se găsească în faţa necunoscutuluĭ acestuia frumos care 'ĭ ceru şi eĭ, cu o rugăciune foarte umilită, să 'l asculte numaĭ un minut, frumoasa Celia începu să 'ĭ rîză în nas şi din albeaţa dinţilor eĭ vorbele aruncate ca nişte săgeţĭ intrară în inima nenorocituluĭ:

— Glumeştĭ, sĕrmane nebun! Eŭ sunt prinţesă şi peşte puţină vreme o să împĕrătesc. Am să pun să 'ţĭ tragă o sută de bice dacă maĭ eştĭ obraznic.

Şi se 'ntoarse şi ea strîmbându'se la dênsul.

Jehana mergea încet şi tot cu capu 'n jos, când o întâlni el.

Jehana se opri în loc când auzi murmurul mîngâios al glasuluĭ luĭ. Pe urmă ruşinea o făcu să se roşască şi 'l rugă să tacă, dar cu un ton care nu era rĕŭ. El însă îĭ spuse mereŭ, tot ce avea în inimă pentru dênsa. Ea voia să plece când s'apropia ciobanul de dênsa, însă o putere nevĕzută o ţinea în loc. El se ruga să aibă milă de dênsul. Era sărac şi nu ştia de cât să iubească. Ar muri dacă nu l'ar mîngâia cu o privire şi dacă nu i-ar fi milă de mizeria luĭ.

Jehana era înduioşată, sufla greŭ şi ochiĭ i se lăcrămaseră. El îĭ luă mâna şi i-o sărută cu un fel de tremur. O luă de mijloc şi o aduse aproape leşinată într'un loc umbros unde o adormi cu cel maĭ dulce dintre visurĭ. O sărutare o deşteptă ruşinată. Ciobanul era par'că transfigurat în faţa eĭ. Aĭ fi zis că e înger şi negreşit ca era vre-un înger trimes acolo de Dumnezeŭ, deghizat, pentru a o ispiti. Ciobanul îĭ puse în mână o floare de toată frumuseţea şi al căruĭ miros îmbăta.

— Floarea asta'ĭ trandafirul din Hoel! Adio! zise el.

Şi Jehaneĭ i se păru că se deşteptă dintr'un vis. Însă în mână ţinea floarea misterioasă.

III

O boare uşoară trecu peste frunze, în rĕspîntia mesteacănilor. Este par'că un zgomot vesel de clopoţeĭ d'asupra capetelor. Jehana ajunge acolo cea d'întâĭ şi tocmaĭ seara, când o fâşie de aramă formează orizontul, sosesc şi Iuditha şi Celia descuragiate şi cu mâinile goale. Le scapără ochiĭ de necaz şi de gelozie când vĕd pe Jehana îngenuchiată, mulţumind luĭ Dumnezeŭ care i-a dat comoara.

Drumul e prea lung ca să se întoarcă la palat şi sunt şi prea obosite. Locul este încântător pentru odihnă. Ele hotărăsc să se întoarcă tocmaĭ a doua zi la palat.

Jehana adoarme pe nişte iarbă cosită în ziua aceea chiar. Intr'însa este o oboseală divină făcută dintr'o amintire obscură şi dulce. Surorile sale vorbesc încet. Jehana visează şi gura'ĭ se deschide pentru suspine din care se exhală negreşit ultimile deliciĭ carĭ o scăldaseră par'că cu o căldură şi cu o lumină necunoscută.

Juditha care a vorbit de multe orĭ cu vrăjitoarea în pădure, arată cu degetul grămada de ierburĭ şi de florĭ pe care se odihneşte capul Jehaneĭ. Toate florile sunt otrăvicioase. Puţin suc dintr'una din aceste plante pe buza adormiteĭ, şi somnul eĭ rĕmâne vecĭnic.

Celia se face că nu înţelege, însă nu uitase să stoarcă câte-va florĭ d'acestea din carĭ o picătură curge, printr'un fir de paĭ, în gura căscată a Jehaneĭ. Un tremur şi inima se opreşte d'odată cu suflarea. Ele se sperie. Celia fură trandafirul din mâna încă moale a moarteĭ.

— Este al nostru! zice Juditha.

— Este al nostru! zice Celia.

Nu maĭ vorbesc una cu alta. Iaŭ corpul Jehaneĭ, îl duc într'un şanţ adânc împing cu piciorul puţin pămînt şi multe bălăriĭ, până când nu se maĭ vede cadavrul.

Apoĭ, până când nicĭ nu începe să se lumineze de ziuă, pornesc amêndoĕ, necutezând să schimbe nicĭ o vorbă.

— Tată, iacă trandafirul din Hoel! ziseră ele când găsiră pe bĕtrân în poarta palatuluĭ aşteptându'le.

— Care din voĭ 'l a găsit?

— Eŭ! ziseră ele într'un glas.

— Dar Jehana unde este?

— N'a venit la locul unde hotărîserăm să ne întîlnim; dar trebue să vie; zise Judita.

— Sigur c'o sa vie! zise Celia.

Însă Jehana nu veni şi împĕratul se întristă şi maĭ mult de lipsa feteĭ, fiind că pe Jehana o iubea el maĭ mult fiind că semĕna maĭ bine cu muma lor.

* * *

A trecut un an şi primăvara s'a întors. Chiar şi marea nu maĭ plînge şi nu maĭ cântă. Însă bĕtrînul împărat plânge mereŭ. Insoţit de Bernard, scutierul sĕŭ credincios, se plimbă mereŭ prin prejurul palatuluĭ, ca şi cum caută încă pe Jehana care a pierit. In dimineaţa aceia ajunge tocmaĭ în respântia mesteacănilor. Se pune jos pe o piatră, maĭ trist decât orĭ-când, lângă un fel de lac pe care'l făcuseră ploile de peste iarnă, în poalele uneĭ movile şi împrejurul căruia creştea trestia 'naltă. Tocmaĭ lîngă locul acesta, ba chiar sub locul acesta se odihnea Jehana în mormîntul pe care i-l făcuse surparea terenuluĭ zdrobindu'ĭ cosciugul de cracĭ uscate.

Bernard fusese în vremea luĭ un cântăreţ vestit din fluer ţărănesc şi'ĭ veni în gând că puţină muzică ar maĭ înveseli pe stăpînul sĕŭ. Fără să zică nimic, rupse o trestie care era maĭ groasă şi o făcu fluer. Se gândi apoĭ cam ce fel de cântec îĭ plăcea împĕratuluĭ! Heĭ! era un cântec vechiŭ pe care'l cânta seara rĕposata împĕrăteasa. Bernard puse fluerul în buze şi voi să cânte. Însă fluerul scoase nişte sunete la carĭ el nu s'aştepta. Un glas de femee, glasul Jehaneĭ, începu să geamă, dureros, şi glasul acesta zicea:

«Surorile mele m'aŭ omorît
«Ca să'mĭ fure floarea de amor!»

Impĕratul sări în sus ca un cerb rănit. Luă fluerul din mâinile luĭ Bernard şi 'l duse la gură. Atuncĭ acelaş glas, şi maĭ tânguios, cântă iar:

«Tată, surorile mele m'aŭ omorît,
«Ca să'mĭ fure floarea de amor!»

Bătrînul scăpă fluerul din mână-ĭ. Nişte copiĭ carĭ treceaŭ p'acolo şi carĭ alergaseră când ţipase împĕratul, luară fluerul de jos şi flueraŭ şi eĭ. Insă, fluerul îĭ spunea fie-căruia dintre dênşiĭ:

«Surorile mele m'aŭ omorît,
«Ca să'mĭ fure floarea de amor!»

— Tăceţĭ! porunci împĕratul. Şi trimise pe Bernard la palat ca să 'ĭ aducă pe fete.

Ele, nebănuind nimic, alergară rîzênd, de oare ce eraŭ maĭ vesele de când omorîseră pe Jehana.

— Copilele mele, cântaţi'mĭ puţin ca să'mĭ maĭ înveselitĭ inima! le zise împĕratul cu o blîndeţe grozavă!

— Tata a 'nebunit! zise Juditha.

— Bietul om şi-a pierdut minţile! zise Celia.

Iudita luă fluerul şi vru să cânte însă fu cât p'aci să cază jos când auzi vorbele astea eşind din fluer:

«Voĭ, surorile mele, m'aţĭ omorît
«Ca să'mĭ furaţĭ floarea d'amor!

— Cântă tu acum! porunci împĕratul Celiĭ.

Şi fiind-că ea nu voia, el îĭ puse cu sila fluerul în mână.

Fluerul spuse aceleaşĭ vorbe.

Impĕratul căuta acum la cingĕtoare un cuţit ca să le omoare, când se ivi un cioban, acela care le întâlnise pe câte trele fetele, şi în aerul sĕŭ era ceva misterios şi foarte impuitor. Luă şi el fluerul. Insă, când îl puse între buze, ieşi o muzică nespus de dulce şi voluptuoasă, ceva ca un hymem de recunoştinţă şi de amor. Şi dupe un preludiŭ care făcu chiar pe privighetorĭ să tacă, glasul Jehaneĭ zise, vibrând de o fericire misterioasă:

«Nu'mĭ maĭ pare rĕŭ de viaţă
«Fiind-că am găsit floarea d'amor!

Şi era ciobanul chiar prinţul Alaric.

El se rugă de împĕrat ca să nu omoare pe fete; împĕratul îĭ împlini cererea, însă le închise pe amîndouĕ într'un schit pentru toată viaţa.

Alaric duse corpul Jehaneĭ în ţara luĭ şi jură că nicĭ odată nu se va maĭ însura cu altă femee. Işĭ ţinu jurămîntul şi nicĭ nu se atinse de împĕrăţia bĕtrînuluĭ împĕrat până la moartea luĭ.

I. S. Spartali.

ULTIME INFORMAŢII

Suntem informaţĭ că la concursul ce se ţine la liceul Lazăr, pentru ocuparea unor catedre la şcolile primare din Capitală, numele candidatelor care vor reuşi sunt deja fixate.

Păstrăm la redacţie lista şi rugăm pe D. Ministru al instrucţiuneĭ publice ca să ne o ceară înainte de sfârşitul concursuluĭ.

—✠—

Operaţiile cerealelor în portul Brăila pe ziua de 21—22 Septembrie 1891.

Grâŭ de 55 jum lbr. 12.10; Grâŭ pe 58 lbr. 13.75, grâŭ de 50 jum. lbr. 10.70, grâŭ de 52¾ lbr. 11.25, grâŭ de 55 jum. lbr. 12.20, grâŭ bulgar de 56 lbr. 12.45, grâŭ bulgar de 58 lbr. 13.60, grâŭ de 58 lbr. 13.50; orz de 42 jum. lbr. 6.27 jum., orz de 46¾ lbr. 7.60; sămînţă de in de 50 lbr. 15.30.

Cereale în deposit pe apă:

Grâŭ hect. 400.100, secară hect. 6.500, porumb hect. 30.000, orz hect. 8.500, rapiţă hect. 7.000, Fasole hect. 14.200, sămânţă de in hect. 4.000.

Pe uscat:

Grâŭ hect. 290.200, secară hect. 11.000, porumb hect. 92.000, orz hect. 113.100, meiŭ hect. 1.500, fasole hect. 400, rapiţă sĕlbatică hect. 8.000. Ovĕz hect. 1.000.

—✠—

Aflăm că la unele corpurĭ s'aŭ adus caĭ de remontă răpciugoşĭ.

Ceĭ însărcinaţĭ cu facerea remonteĭ stăruesc pe lângă ceĭ însărcinaţĭ cu recepţiunea, să se primească aceştĭ caĭ bolnavĭ, care vor infecta şi pe ceĭ sănătoşĭ.

Constatăm cu plăcere ca până acuma comisiunile de recepţiune aŭ fost foarte scrupuloase şi sperăm că şi de astă dată nu se vor lăsa să fie înduplecate de ceĭ interesaţĭ. Totuşi rugăm pe D. ministru de resbel să ia mĕsurĭ serioase contra celor însărcinaţĭ cu facerea remonteĭ. Acestor D-nĭ trebue să li se dea o pedeapsă exemplară.

—✠—

Primim denunţărĭ contra D-luĭ locotenent din compania 5, regimentul 6 de dorobanţĭ, care practică bătaia pe o scară foarte întinsă.

Acest D. locotenent are obiceiul *să rupă mustăţile soldaţilor, să-ĭ lovească peste fălcĭ cu mînerul săbieĭ*, etc.

D-sa nu cruţă nicĭ chiar pe reserviştĭ.

Rugăm pe D. ministru de resbel să înveţe minte pe acest sĕlbatec.

—✠—

Un abonat al nostru din Brăila a trimis D-luĭ prim-procuror Stetescu, cu prilejul ancheteĭ de la Lacul-Sărat, o denunţare în contra D-lor Botea, Pascu, Alexandrescu şi Vernescu, funcţionarĭ de la ministerul domeniilor, carĭ aŭ fost complicĭ la pungăşiile comise cu ocazia captăreĭ apelor şi construireĭ localuluĭ băilor.

Abonatul nostru preciza fapte şi numea un şir de martorĭ; dar, pentru constatarea adevĕruluĭ, cerea suspendarea funcţionarilor acuzaţĭ.

Aceasta însă nu se poate.... sub guvernul actual.

Rĕmâne să vedem ce a constatat D. Sfetescu.

—✠—

Aflăm că la ministerul lucrărilor publice, devenind vacant postul de şef al comptabilităţiĭ, ministrul respectiv, ne voind a ţine compt de funcţionariĭ ceĭ vechĭ, capabilĭ, cu titlurĭ câştigate, carĭ aveaŭ dreptul la avansare, a numit o persoană departe de a corespunde titluluĭ şi misiuneĭ de şef al comptabilităţiĭ, fapt ce a produs o nemulţumire generală în acel minister.

Nu suntem de loc surprinşĭ a vedea şi în ministerul lucrărilor publice domnind hatîrul, însă ne place a crede că îndată D. Const. Olănescu va reveni, el va pune capĕt nemulţumireĭ produse.

—✠—

Reproducem după *Lupta*:

Prinţul George Bibescu va lua în curînd sub direcţiunea sa redacţiunea ziaruluĭ *Poporul*, care va deveni cotidian.

Ziarul va fi anti-dinastic.

—✠—

Aflăm că D-na Eugenia Beşlegeanu-Briol, cunoscuta propietară a magasinuluĭ de mode din Calea Victorieĭ, Hotel Manu, vis-a-vis de Episcopie, a plecat la Paris spre a vizita cele maĭ principale case de mode, de unde va aduce un mare asortiment de pălăriĭ pentru Doamne şi D-şoare pentru sezonul de toamnă şi de iarnă.

—✠—

Erĭ Duminică Societatea Funcţionarilor Publicĭ, a continuat şedinţa adunăreĭ generale în sala Nr. 18 a Palatuluĭ Universităţeĭ. Aŭ fost presenţĭ 401 membriĭ, s'a procedat la alegerea treimi Cons. central în locul celor reeşiţĭ la sorţĭ şi s'aŭ ales ca vice-preşedinte D. Mihail Vulcănescu şeful comptabilităţeĭ direcţieĭ generale a Monop. Regieĭ Statuluĭ cu 251 voturĭ.

Ca membri aĭ Cons. central.

Michail G. Stojanescu, directorul general al vamilor din min. finance cu 355 voturĭ.

Alexandru Gafencu inginer şef serviciŭ la C. F. R. cu 375 voturĭ.

G. E. Goleşteanu şeful espediţieĭ la casa de depunerĭ cu 375 voturĭ şi Dr. N. Tomescu medic secundar la spitalul Colţeĭ cu 195 voturĭ. Cel de al cincilea membru n'a întrunit majoritatea absolută pentru care s'a decis a se procede la o nouĕ alegere, când se va alege încă un membru în locul D-luĭ M. Vulcănescu ales vice-preşedinte.

Ca membriĭ în comisia de control pe anul al X-lea societar s'a ales:

D. G. Chibici Certorianu, ajutorul şefuluĭ comptabilităţeĭ Regieĭ monopoluluĭ statuluĭ, cu 305 voturĭ.

D. T. Tănăsescu, şef de biroŭ la ministerul lucrărilor publice cu 215 voturĭ.

D. Thoma Ganea şef contabil al *Monitoruluĭ Oficial* cu 245 voturĭ.

D. Chr. Dimitrescu şef de biroŭ la ministerul de resbel cu 208 voturĭ şi

D. D. Popescu controlor la secţia mişcăreĭ C. F. R. cu 260 voturĭ.

S'a decis a se conveni o şedinţă Duminică 6 Octombrie 1891 când se va alege doĭ membri, şi va începe discuţiunea asupra modificăreĭ statutelor.

ACT DE MULŢUMIRE

Mĕ simt dator a mulţumi în public D-luĭ D-r. Patzel junior, care prin şciinţa şi îngrijirile D-sale m'a scăpat de o boală foarte grea.

Bogaslov P. Nacioff

MULŢUMIRE PUBLICA

Sub-scrisul suferind maĭ multe lunĭ de un abces facial după consultul medicilor m'am supus la operaţiunĭ dentistice; operaţiile în douĕ rîndurĭ mi le a făcut D-l M. End dentist cu atâta talent şi dibăcie că deja sunt cu totul bine şi sănătos. Aduc decĭ în public mulţumirile mele cele maĭ viĭ D-luĭ dentist M. End.

Iaşi în 21 Septembrie 1891

Profesor **G. Racoviţă**

MERSUL TRENURILOR

Valabil de la 1 Octombrie 1891 st. n.

PORNESC DIN BUCUREȘTĬ:

București-Iași, direct de persoane. — Pleacă din Bucureștĭ la ora 7 dim., din Ploeștĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focșanĭ 1,20 p. m., din Mărășeștĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,00 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7,09 seara, din Pașcanĭ 9,04 s., sosește în Iașĭ 11 20 s. — **Accelerat**, pleacă din Bucureștĭ 9,35 seara, din Ploeștĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicu-Sărat 1,46 dim., din Focșanĭ 2,43 dim., din Mărășeștĭ 3.26 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Pășcanĭ 8,40 dim., sosește în Iașĭ la 10,45 dim.

București-Vasluĭ, Brăila-Galațĭ, direct accelerat.—Pleacă din Bucureștĭ la 7.50 seara, din Ploeștĭ 9,42 seara, din Buzĕu 11,41 seara din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focșanĭ 1,37 nóptea, din Mărășeștĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., sosește în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galațĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea. din Barboșĭ 3,22 d., sosește în Galațĭ 4 dim.

București-Vêrciorova, direct **accelerat**. — Pleacă din Bucureștĭ 7,10 seara, din Titu 8,17 seara, din Piteștĭ 9,38 seara, din Costeștĭ 10,06 seara, Slatina 11,27 seara, din Piatra Olt 11,49 seara, din Craiova 12,52 noaptea, din Filiașĭ 1,40 dim., din Turnu-Severin 3,40 dim., sosește în Vêrciorova 4,02 dim. — **De persoane** pleacă din Bucureștĭ 8,15 dim., din Titu 9,43 dim. din Goleștĭ 11,04 dim., din Piteștĭ 11,37, din Costeștĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2,29 p. m., din Craiova, 4,11 p. m., din Filiașĭ 5,24 p. m., din Turnu-Severin 7,04 seara, sosește în Vêrciorova 8,30 s. — **Fulgerul** pleacă din Bucureștĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteștĭ 6,22 s. din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,45 seara, din Filiașĭ 10,30 seara, din Turnu-Severin 12,38 noaptea, sosește în Vêrciorova 1,00 noaptea.

București-Craiova, direct persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 2.35 p. m., din Titu 3,57 seara, din Goleștĭ 5.24 seara. din Piteștĭ 5,50 seara, din Costeștĭ 6,20 seara, din Slatina 8,17 seara, din Piatra 8,50 sosește la Craiova 10,05 s.

București-Piteștĭ, direct persoane — Pleacă din Bucureștĭ 6,45 d., din Titu 8.21 d., din Goleștĭ 9.44 d., sosește la Piteștĭ 10,44 d.

București-Galațĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 9,40 d., din Ploeștĭ 11.48 d., din Buzĕŭ 2,55 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboșĭ 5,59 p. m., sosește Galațĭ 6,35 seara.

Acelașĭ tren spre Tecucĭ.— Pleacă din Buzĕŭ 2,05 p. m., din R.-Sărat 3.49 p.m. din Focșanĭ 7,48 seara, din Mărășeștĭ 8 30 seara, sosește Tecucĭ 9,45 seara.

București-Predeal, direct accelerat — Pleacă din Bucureștĭ 4 40 p. m., din Ploeștĭ 6,30 seara, din Câmpina 7,33 seara, din Sinaia 8,46 seara, sosește Predeal 9,25 seara.

Accelerat.— Pleacă din Bucureștĭ 7,40 d., din Ploeștĭ 9,27 d., din Câmpina 10.26 d., din Sinaia 11,38 p. m., sosește Predeal 12,07 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 8,50 d., din Ploeștĭ 10,48 d., din Câmpina 11,55 d., din Sinaia 1,14 p. m., sosește Predeal 1,56 p. m.

București-Giurgiŭ, direct (fulger), pleacă din Bucureștĭ 5,35 dim. sosește Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureștĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., sosește Giurgiŭ 10,18 d. — *De persoane* din Bucureștĭ, gara de Nord 5,25 p. m., din Filaret 5,55, sosește Giurgiŭ 7,48 s.

București-Călărașĭ, Feteștĭ-Slobozia, pleacă din Bucureștĭ 7,50 dim., sosește Călărașĭ 12,20 p. m. Feteștĭ 11,53 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREȘTI:

Din Iașĭ 7,30 d. și la 9,55 seara.
Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.
Din Predeal 12 10 p. m. 8,50 s. și la 9,30 seara.
Din Galațĭ 8,40 dim. 5,10 s.
Din Vêrciorova 11,40 s. Fulgerul la 10,05 d. acceleratul 8,20 s. persoane.
Din Craiova 1 p. m.
Din Piteștĭ 9,10 seara.
Din Călărașĭ 6,25 s.
Din Giurgiu 3,55 p. m. fulgerul, la 10,45 d. și 7,20 s. persoane.

PROPRIETAR-EDITOR THOMA BASILESCU. TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU, BULEVARDUL ELISABETA, 111 BUCURESTI.